

Silta, debesuota, galimas lietus.
Saulė teka 5:03, leidžiasi 6:45.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608
Maymarket 1-6103
Over One Million Lithuanians in the United States

VOL. LVIV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — šeštadienis, Rugpjūčio-August 19 d., 1972 m.

Kaina 15c

156

SEN. MCGUVERN GALI PAKENKTI DERYBOMS

E. HANRAHAN REIKALAUŠ NUOŠIMČIŲ UŽ MIESTO TAUPOMAS SUMAS

Pantera Bell tvirtina, kad jis nešaunės į policiją,
ginklų atidavęs nepažįstamam

CHICAGO, Ill. — Valstybės gynėjas Edward R. Hanrahan nekreipdamas dėmesio į teisme einančią bylą, paruošė bylą kelioms taupymo bendrovėms ir bankams, kuriuose laikomi Cook County pinigai. Hanrahan yra pasiryžęs reikauti, kad taupymo bendrovės miesto savivaldybei ir Cook apskrityje įstaigoms mokėtų nuosimčius, kaip jos moka visiems taupytojams.

Paiškėjo, kad šiandien stambios sumos Chicago savivaldybės pinigų guli taupymo bendrovėse ir keliuose bankuose, nemokančiose jokių nuosimčių. Tvirtinama, kad Oak Trust, Amalgamated Trust ir Parkway Banke yra didokos sumos Chicago pinigų, bet miestas negauna nuosimčių.

Harold Bell sakosi nešaunės

Tuo tarpu teisėjo Remiti teisme liudininkas Harold Bell tvirtina, kad jis nešaunės į policininkus, kai prokuroras Hanrahan įsako patikrinti, kas darosi juodųjų panterų centre.

Jis prisipažino, kad prieš kelis mėnesius Rockforde jis nusipirkęs revolverį, bet jis jo neturėjęs, kai buvęs panterų centre ir policija ten radusi daug ginklų. Jis tvirtina, kad pirktą ginklą jis atidavęs vienam Rockforde "ministeriui", bet užmiršęs jo pavardę. Policija rado daug ginklų panterų centre, bet jai nepavyko rasti revolverio, kuriuo buvo paleistos 7 kulkos.

Irvino žmona rengiasi skirtis

NEW YORK, N. Y. — Šveicarė Edith Irving pranešė spaudos atstovams, kad ji galvoja apie skyrą su savo vyru Cliffordu, kuris sugalvojęs planą parašyti Howard Hughes "biografiją" ir sugebėjęs išvilioti apie milijoną dolerių iš MacGraw leidyklos. Josios vyras ne tik pats įsivėlė, bet šion aferon ir ją įvėlė.

Ji pripažįsta, kad Clifford Irving yra geras vaikų tėvas, bet gali ir bėdos užtraukti. Šiomis dienomis ji bus paleista iš kalėjimo, bet bus išsiųsta į Šveicariją, kur bus teisiama už pinigų išviliojimą.

Tuo tarpu josios vyras Clifford, ja išleides į Šveicariją, turės prasidėti pustrėčių metų Amerikos kalėjime. Ji norėtų apsieiti be kalėjimo, jeigu galima, tai ir be Cliffordo. Ji yra įsitikinusi, kad kalėjime sėdinti ir gera vardą sugadinusio vyro nebūtų taip sunku jau atsikratyti.

Prezidentas vetavo \$30 milijonų bilių

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas vetavo \$30.6 milijonų paskyrimų bilių, kuriuo turėjo būti parūpinti fondai Darbo departamentui ir Sveikatos, švietimo bei gerovės (HEW) departamentui. Prezidentas pareiškė, kad tokios milijoninės sumos reikštų aukštesnius mokesčius ir daugiau infliacijos.

Trims valandoms po vetavimo, Atstovų Rūmai bandė veto atvesti, bet nebesurinko reikalingo balsų skaičiaus. Bilius persiuntė Appropriacijų komitetui tolimesniai svarstymui.

IS VISO PASAULIO

BERLYNAS. — Kaip sunku yra tos pačios tautos dviejų politinių sistemų žmonėms susikalbėti, rodo derybos tarp Vakarų ir Rytų Vokietijų, kurių delegatai šio rugpjūčio 30 ir 31 dienom susirinko 52 kartą tartis dėl santykių savo tarpe. Praeitais 51 posėdis Rytų Berlyne praėitą ketvirtadienį baigėsi "nepaisant visų sunkumų padarius truputį pažangos", kaip pranešė "vokiečių demokratinės respublikos" (rytų zonos) valstybės sekretorius Kohl.

BUDAPESTAS, Vengrija. — Būdamas Budapešte pažabok savo kupranugarį! Vengrijos teismai nusprendė, kad kupranugariai Budapešte gatvėse privalo būti pažaboti. Toks sprendimas padarytas po to, kai Budapešte gatvėse 3 metų bėgyje du žmonės mirė kupranugarių įkasti.

Budapešto žvėrynas turės sumokėti \$3,000 Ferenc Kereszto namie, kadangi jos vyras mirtinai perkando kupranugaris, varomas iš geležinkelio stoties į žvėryną. Pirmoji auka buvo 1969 metais, kai vienas kupranugaris buvo pabėgęs iš cirklo.

ANKARA, Turkija. — Trafiko nelaimėms išvengti draugija pranešė, kad 50 mylių ilguo autostradoje tarp Istanbulo ir Izmit praeitais metais automobiluose užsimušė 1200 žmonių. Tas kelio tarpas pavadintas Mirties plentu.

NEW YORKAS. — Gengsteriams tarpusavyje besišaudant, pro taikinius prašautos kulkos pataikė ir mirtinai sužeidė du nieko su gengsteriais bendro neturėjusius praieivius. Netekęs kantrybės miesto, meras John V. Lindsey drauge su policijos vadu, posėdiavo keturias dienas, išdirbo planą kaip visus gengsterius iš New Yorko išvaryti.

Bet policijos vado padėjėjas William P. McCarthy vėliau pastebėjo merui Lindsey, kad mieste esama apšiai legitimuotų firmų, kuriose gengsteriai turi finansinių interesų...

Neatsauks karo jėgų iš Europos

WASHINGTON, D. C. — Prezidentas Nixonas nori sumažinti biudžetą, bet tuo tarpu jis nesirengia atšaukti Amerikos karo jėgų iš Europos. Prezidentas nori taikos pasaulyje, nori prekybos su Sovietų Sąjunga, bet jis nesirengia palikti vakarų Europos vien dabartinio Kremliaus valdovų malonei. Naujame biudžete prezidentas neišbraukė Europoje esantiems JAV kariams reikalingų sumų.

James Hohl, Denver, Colorado, gyventojas, turėjęs prisijaukintą liūtę, kuri užaugo kaip jaunikas naminiis gyvuliukais, bet sykį kantrybės netekusi užpuolė vieną keturių metų amžiaus vaiką ir teismo buvo nuteista eiti į šunų katedrą. Savininis Hohl, policijos lydimas, vedė savo liūtę atiduoti kur reikia.

Hanojus apgavo Ramsey Clarką

WASHINGTONAS. — Dvejus metus išbūvęs Šiaurės Vietnamo nelaisvėje amerikietis Douglas Hegdahl, 27 pasakė, kad buvusio JAV general prokuroro Ramsey Clarko pranešimas, jog amerikiečiai karo belaisviai yra gerai užlaikomi, neatitinka tiesai.

"Aš esu priverstas tik nusišypsoti iš tokio jo naivumo", kalbėjo jūrininkas Hegdahl, kuris 1967 metų balandžio mėnesį Tonkino įlankoje išsikrėtęs iš laivo buvo šiaurės vietnamiečių sugautas ir išbuvo nelaisvėje virš dviejų metų.

Per eilę metų jis buvo laikomas parodomajame kalėjime, kurį Hanojaus valdžia specialiai pastatė svečiams iš kitų kraštų, ypač amerikiečiams parodyti.

Būnant tame kalėjime jį apkalbėjo įvairūs Amerikos radikaliai, jų tarpe tokie kaip David Delinger, Rennie Davis, Tom Hayden, moterų pacifistų delegacijos ir kt. Visoms tokioms delegacijoms buvo parodomieji patys specialiai prijuosčiai ir perengti kaliniai. Prieš lankytoms atvykstant sargai atnešdavo žolį matracą, stalą ir po keletą žurnalų, bet jiems išėjus viskas būdavo vėl atimama. "Prieš svečiams atvykstant jie ir mus kalinius, išvesdavo laukan, kad gautum saulėje parūduoti".

Nors fiziškai jie nekankino, bet dažnai baudė ypač už bandymą kalbėtis su kitais kaliniais. Pradžioje jis 13 mėnesių buvo išlaikytas tamsioje be langų vienutėje. Bausmės buvo dažniausiai tokios, kad reikdavo valandoms klupoti rankas ant galvos sudėjus.

NEW DELHI. — Du svetimos šalies diplomatai išsiųsti į savo šalis, nes buvo pagauti šmugeliuojant, pranešė Indijos užsienio reikalų ministras Swaran Singh parlamente. Singh atsakė pasakyti, kokios valstybės tie diplomatai buvo.

Sovietam rūpi nusiginklavimo konferencija

GENEVA, Šveicarija. — Praeitą ketvirtadienį Sovietų Sąjunga pareiškė, kad prieš pasaulinę nusiginklavimo konferenciją esą reikia suaukinti penkių atominių valstybių konferenciją.

Aleksiejus Roščin, sovietų delegatas 25-tautų Genevos nusiginklavimo konferencijoje, pareiškė, kad "visos valstybės, nepaisant jų didumo bei karinio ir industrinio potencialo", turinčios dalyvauti būsimoje pasaulinėje nusiginklavimo konferencijoje. Tokia konferencija turėsianti įvykti artimiausių dviejų metų bėgyje ir trukti nuo vieno iki pusantro mėnesio, o paskui rinktis kas antri ar reti metai.

Amerikos teismui negalima meluoti

NEW YORK, N. Y. — Advokatas David Scribner gavo Chicago teismo įsakymą atvykti į Chicago ir atsivežti įrašytas juosteles, kuriose buvo pirmieji juodųjų panterų liudijimai. Advokatams panteros prisipažino, kad rankose ginklų neturėjo. Dabar teisme teisybė jau paaiškėjo, bet užtat liudyti turės advokatai, kurie pirmieji klausinėjo panteras.

Teismai, pasiremdamas kreivais liudijimais, patraukė atsakomybėn prokurorą Edward Hanrahan ir 13 Chicago policininkų. Teisme turės aiškintis ne tik panteros, bet ir juos gynę advokatai.

SIMTAS LAIPSNIŲ

Chicagoje prie Universal Savings and Loan Association termometras 12 val. penkt. rugpj. 18 d. rodė visą šimtą laipsnių aukščiau nulio. Kiaušiniai išvirt, rodos, reikia 120 laipsnių.

Oro spėjimai - raganiai pranašauja tokių dienų dar iki pusės ateinančios savaitės.

PREZIDENTAS LAUKIA PLATESNIO KISINGERIO PRANEŠIMO

McGovern sakosi, kad prezidentas pasiruošęs
artėjančiai partijos konvencijai

WASHINGTON, D. C. — Demokratų partijos kandidato į prezidentus pastangos užmegzti ryšius su Paryžiuje esančiais šiaurės Vietnamo atstovais gali pakenkti vedamoms deryboms, — pareiškė Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius Ronald L. Ziegler. Visas derybas su užsieniais veda Valstybės Departamento skirti atstovai, o ne partijų kandidatai.

Griauna komunistų karo centrus

SAIGONAS, Vietnamas. — Amerikos karo lakūnai vykusiai griauna šiaurės Vietnamo karo centrus. Parvežtos fotografijos sako, kad amerikiečiams pavyko išgriauti netoli Hanojaus buvusią stiprią radijo stotį, įsakinėjusią pietų Vietname buvusiems komunistams.

Praeitą savaitę šiaurės Vietnamo padangės buvo aptrauktos tirštais debesimis, lakūnai negalėjo pasirinkti strateginių vietų. Bet šiandien pasitaikė gražus oras, todėl priešui ir vėl padaryti dideli nuostoliai.

Ramsey Clark tvirtina, kad Amerikos lakūnai daro žalos šiaurės Vietnamui. Jis parsivežęs net vieną bombą, kurią išmetė Amerikos kariai. Amerikiečiai būtų jam dėkingi, jeigu jis būtų parsivežęs bent bombą, kurią komunistai paleidžia pietų Vietname.

Lietuvoje mirė Balys Žygelis

Nusipelnęs kooperatininkas ir "Spaudos Fondo" ilgametis pirmininkas ir direktorius rugpjūčio mėn. pirmomis dienomis palaidotas Kaune. ("Tiesa" paprastai, nusipelnusių ne partietčių mirtis nutyli, kiti gi, kaip "Lit. ir Meno" savaitraštis J. Būtėno nekrologe neišdriso paminti mirties datą). Pagal J. Būtėną, B. Žygelis miręs liepos paskutinėmis dienomis ar rugpjūčio pradžioje, buvo gimęs 1886 m. gruodžio 22 d. Anykščių rajone (L. Encikloped. duomenimis, jis buvo gimęs 1887 m. sausio 3 d. Utenos ap.). B. Žygelis 1920-26 buvo Seimo atstovu, nuo valstiečių liaudininkų. Be to, buvo Valstiečių S-gos Centro Komiteto. Mokytojo organizavo vaidinimus. Didžiausias žygelio nuopelnas — "Spaudos Fondo" kooperacinės bendrovės įsteigimas (1921 metais). Jos pirmininku bei direktorium jis buvo ligi 1940 m. — tuo metu b-vė bolševikų buvo nacionalizuota. (Beje, 1939 m. jos kapitalas siekė 1 mil. 863 t. litų, o metinė apyvarta — 7 mil. litų).

Dabar Vilniuje paskelbtame nekrologe neužsiminta apie tai, kad B. Žygelis 1941 m. buvo išvežtas į Rusijos gilumą ir grįžo 1944 m. Šalia B. Žygelio nuopelnų dar minėtina: jis buvo prisidėjęs prie Lietuvos Universiteto įsteigimo, 1922 m. lankęs kolonijas JAV-se ir, kas ypatingai pabrėžtina — buvo Kaune leistos Lietuviškosios Enciklopedijos (nuo 1930 m.) organizatorius. 1962 m. jis buvo pasitraukęs į pensiją. (E.)

Valstybės Departamento ir prezidento skirti atstovai veda pasitarimus su šiaurės Vietnamu. Pasitarimai eina viešose posėdžiuose, jie vedami ir slapta. Dabartinio metu ieškoti ryšių su priešui ir siūlyti jam kitus planus — kraštui gali būti nenaudinga. Jeigu bus išrinktas kitas prezidentas, tai jis galės nustatyti kitą užsienio politiką.

Demokratų partijos kandidatas tvirtina, kad Henry Kissingerio kelionė yra politinė. Sen. McGovern sakosi, kad prezidentas Nixonas, norėdamas sudaryti geresnį įspūdį respublikonų partijos konvencijoje, ne tik siuntė Henry Kissingerį į Saigoną ir Japoniją, bet pasirūpino, kad spauda būtų plačiai informuota apie jo kelionę ir tariamas derybas. McGovern yra įsitikinęs, kad prezidentas Nixonas taikos Vietnam nepasiekis.

Tuo tarpu prezidento atstovas Henry Kissinger buvo nusiskridęs į Vietnamą ir keturias valandas kalbėjosi su prezidentu Thieu. Reikia manyti, kad jis informavo prezidentą apie naskutinius pasikalbėjimus su šiaurės Vietnamo atstovais ir jų reikalavimus Vietnamo taikai. Kissingeris kalbėjosi ir su Amerikos ambasados patarėjais. Vakar rytė Kissingeris jau buvo Tokijo mieste, kur jis jau pasimatė su Tanakas kabineto nariais.

Prezidentas Nixonas laukia Kissingerio, kad galėtų padaryti pranešimą Miami Beach konvencijon suvažiavusiems atstovams apie tarptautinę padėtį, santykius su Kinija bei Sovietų Sąjunga ir apie taikos galimybes pietų Azijoje bei Artimuose Rytuose.

Niekam ne paslaptis, kad Kissingeris informuoja Baltuosius Rūmus apie pačius svarbiausius pasitarimus, bet taip pat reikia manyti, kad apie pačią pasitarimų eigą ir dėtomas mintis reikės pranešti tiksliai žodžiu.

Dokų streikas Anglijoje

LONDONAS. — Tėkstančiai laivų krovinių įvairiose Anglijos uostuose nebeįklausoma savo unijų streiko vadu ir nutaria baigti jau virš 3 savaites besitęsiantį streiką. Nesant kam pakrauti ir iškrauti laivų, daugelis miestų patirko maisto, vartinių šaltųjų mėsos, pieno produktų ir vaisių daržovių.

Portsmouth, Southampton, Liverpool, Manchester uostų darbininkai nutarė baigti streiką ir pradėti darbą. Vien Southamptono krovikai turi pakrauti 50.000 dėžių su apelsiniais, grapefrutais ir lemozais. Londone 42.000 laivų krovinių d. legatu 53 balais prieš 30 nutarė baigti streiką, kurs tęsiasi nuo liepos 23 dienos.

Iš Jaunimo Po-Kongresinės veiklos

Veiklusis Naujienų jaunosios kartos bendradarbis Dr. Saulius Šimoliūnas iš Detroito atsiuntė redakcijai keletą laišku nuorašų ir laikraščių iškarpyrų su įvykusių Jaunimo Kongreso ir po jo:

Sauliaus Šimoliūno laiškas

Mielieji,

Cavau per Stasį Goštautą Danutės ir Jūratės Statkučių pasidarbavimo tarp venezueliečių liudijimą dėl Lietuvos laisvės. Tai labai patriotiškos mergaitės — Jūratė yra baigusi Columbia universitetą New York'e ir lingvistiką Šveicarijoje, Danutė ilgą laiką dirbo lektuvų bendrovėje. Beje, Stasys Goštautas yra ispanų literatūros daktaras iš New York University ir dabar profesoriauja Wellesley College, Wellesley, Mass. Galite paskelbti, jog Buenos Aires lapkričio mėnesį išėina jo knyga. Anksčiau yra išleides Columbia valstybėje knygą apie kolumbiečių meną ir knygą apie lietuvių liaudies meną.

Jūsų

Saulius Šimoliūnas

Stasio Goštauto laiškas

Wellesley College

Wellesley, Mass. 02181

Department of Spanish

Rugpjūčio 11 d. 1972 m.

Mielas Sauliau,

Persiuočiau tau Jūratės laišką ir popieras, kurias gavau per Danutę Statkute de Rosales, ir

kurios adresą dėl viso pikto pridėdau, jei tu neturėtum prie savęs Jūratės adreso, kurio aš irgi neturiu ir nežinau pavardės (t. y. jos vyro pavardės).

Kas gero pas Tave? Seniai bebuvau anoj pusėj Amerikos, per tą laiką dukart skridau į Pietų Ameriką, iki Buenos Aires, kur lapkričio mėnesį išėina mano knyga. Šiaip pas mus nieko naujo. Gal kada atvyksi į Bostono pusę, užsuk pas mus, būtų miela (and I mean it). Tave pamatyti!!! Mūsų tel. (just in case) (617) 235-7799. Lauksime.

Iki. Linkėjimai nuo Marytės,

Stasys Goštautas

Danutė Statkus Rosales

Res. Belvedere - Ap. 9

Calle Suapure, Ramal 2

Colinas de Bello Monte

Caracas, Venezuela

Jūratės laiškas

Caracas,

liepos 29 d. 1972 m.

Mielas Sauliau,

Nežinau, ar pats pameni mane iš New Yorko laikų, tačiau turiu pasakyti, kad aš Tave, ir ypač Tavo privileijuotus smegenis, puikiai pamenu.

Neseniai su susidomėjimu skaičiau Tavo aprašymą apie Wayne Universitete susidariusią organizaciją "UPRAVA" ir pagailojau, kad šiai organizacijai būtų įdomu žinoti, jog mūsų padangėje irgi skrajoja susivienijimo idėjos paukšteliai.

Cicero lietuviai respublikonai gražiai paminėjo Nepriklausomos Lietuvos Konstitucijos 50 metų sukaktį. Nuotraukoje daug kas atpažins savo gerus pažįstamus.

Taigi tų paukštelių čiulbėjimui pailiustruoti, siunčiu Tau porą fotokopijų spaudoje pasirodžiusio "manifesto" lietuvių naudai. Kaip pastebėsi iš parašų, manifestą pasirašė įvairių tautinių mažumų atstovai. Įdomu yra tai, kad jį suorganizavo ir suredavo ne mes, o venezueliečiai, ir dargi patys savo iniciatyva (todėl ir įsibrovė tekste keletas informacinių netikslumų). Tą jų iniciatyvą neabejotinai paskatino Jaunimo Kongreso siūstos Valst. Prezidentui telegramos.

Beje, tokio didžio apmokėtas skelbimas plataus tiražo laikraštyje kainavo — mūsų valiuta — nemažą sumelę, kurią padengė visos tautybės bendrai. Sekančią dieną mus pasiekė plačios publikos atgarsiai, netgi asmeniškai pasikalbėjimai su netikėčiausiais asmenimis, kurie įrodė, kad tokios rinklavo dividendai yra aukšti.

Ką Tu iš to darysi... neišmanau, bet tikiuos, jog kokių nors būdu šį manifestą galėsite panaudoti praktiškais tikslams. Neturint Tavo adreso, Danutė sugalvojo kreiptis į Goštautą, kurio aš nepažįstu, bet apie jį tarptautinę "fama" daug girdėjau, tam, kad šis Tave kaip nors sumedžiotų plačiame Detroit'e.

Lik sveikas,

Jūratė

P. S. Be to pridėta Venecuolos dienraščio El Universal liepos 20 dienos vieno puslapio nuotrauka su International Committee for the Defense of Democracy (CIPDEM) prezidentui Caldera, Jungtinės Tautos ir kitų valstybių galvoms memorandumo tekstu.

Memorandume suminėti sovietų teroro Lietuvoje svarbiausieji momentai ir pareiškiami: Demokratinė Venecuola ir visa Amerika smerkia Sovietų kolonializmą. Šiuo metu, kada Lietuvos jaunimas duoda pasauliui pavyzdį drąsos ir pasiaukojimo, visų demokratinų tautų pareiga yra skatinti bet kokią akciją, reikalaujančią pasmerkti imperialistines jėgas, kurios okupuoją Lietuvą.

Lietuvos metraštis - Bychovo kronika

Apie tai, kaip Vytautas pripiršo Jogailai ketvirtą žmoną

Grįždamas atgal, (Vytautas su Jogaila) užsuko į Drucką ir pietavo pas Drucko kunigaikštį Semioną Dimitrijevičių. O karaliui Jogailai jau trečia žmona buvo mirusi, nepalikdama įpėdinio. Ir pamatė jis pas kunigaikštį Semioną dvi gražuoles — jo dukterėčias. Vyresnioji buvo Vasiliša, praminta Balčiuke, o antroji — Sofija. Ir Jogaila ėmė prašyti Vytautą, sakdamas: "Turėjau vėdės tris žmonas, dvi lenkaites, o trečią vokiečių, bet vaisiaus su jomis neprigvenau. O dabar prašau tave, pripiršk man Sofiją — jaunėnią kunigaikščio Semiono dukterėčią. Ji rusinų giminės, gal Dievas duos man su ja įpėdinių".

Kai kunigaikštis Vytautas užsiminė apie tai kunigaikščiui Semionui, kunigaikštis Semionas atsakė: "Valdove, didysis kunigaikštis Vytautai! Tavo brolis karalius Jogaila — vainikuotas karaliaus vainiku ir didis valdovas. Mano giminaitė nebūtų didesnės laimės, kaip ištėkėti už jo didenybės. Tačiau man nedera daryti gėdos ir pažeminimo jos vyresniajai seseriai, pirmiau už vyro išleidus jaunesniąją. Taigi teveda jo didenybė vyresniąją". Ir kada didysis kunigaikštis Vytautas pranešė tai karaliui Jogailai, tas jam tarė: "Aš pats žinau, kad vyresnioji gražesnė, bet ji su ūsiukais, o tai reiškia, kad jinais agni merga, o aš jau senas, nedirščiau jos geisti".

Paskui didysis kunigaikštis Vytautas, pasitaręs su kunigaikščiu Semionu, parsikvietė savo giminaitį, Eelajos kunigaikštį Ivaną Vladimirovičių, ir pripiršo jam tą vyresniąją seserį Vasilišą Balčiukę, o Sofiją sužadavo su karalium Jogaila. O tos kunigaikščio Semiono dukterėčios buvo Alšios kunigaikščio Andriaus Algimantaitio dukros.

Vėliau karalius Jogaila atsiuntė iš Lenkijos žymiausius ponus, kurie paėmė kunigaikštį Sofiją parsivežė pas jį į Krokuvą. O jis iškėlė šaunias vestuves, paėmė ją sau žmona ir vainikavo ją. Ir susilaukė su ja dviejų sūnų — Vladislava, kuris vėliau buvo Vengrijos ir Lenkijos karaliumi, ir antro — Kazimiero, kuris vėliau buvo Lenkijos karaliumi ir Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu. E. L.

CICERO

Lietuviai respublikonai juda.

Lietuvos konstitucijos minėjimas įvyko šio mėnesio 1 dieną 7:30 val. vakaro Respublikonų salėje, 5146 West Cermak Rd., Cicero. Nepriklausomos Lietuvos Konstitucija buvo Seimo priimta 1922 metais, tai yra prieš 50 metų. Minėjime pagrindinę kalbą pasakė prof. Mečys Mackevičius; o apie dabartinę Lietuvos padėtį platų pranešimą padarė Cook apskrities prokuroro padėjėjas ir Altos vicepirmininkas, teisių daktaras Kazys Šidlauskas, išskeldamas daug minčių pavergtos Lietuvos laisvinimo reikalui.

Minėjime dalyvavo gerokai skaičius geros valios svečių ir viešnių kaip iš vietos, taip iš žymiai toliau. Buvo net iš Gery, Indianoj, teisių Dr. J. Tautvilas.

Cicero Lietuvių Respublikonų vardu reiškia gilia padėką prof.

M. Mackevičiui, Dr. Šidlauskui ir visiems dalyviams. Ta pačia proga padėką mūsų spaudai: Naujienoms, Draugui, Sandarai, Laisvai Lietuvai, Radio Studijų vadams — Margučio P. Petručiui, Sofijos Barcus — A. F. Daukams, A. ir M. Rudzių Forumo štabui, taip pat negalima pamiršti J. Breivės, kurio sumanymas buvo sėkmingai praveistas visus patenkino.

K. P. Deveikis

SUIMTAS ĮTARIAMAS ŽMOGŽUDYSTEJE

Shakespeare distrikto policija suėmė Edison Barry, gvv. 4746 W. Congress st. Jis yra įtartas, kad rugpjūčio 5 d. nužudė 36 metų amžiaus moterį Dorothy Craft ir jos 18 metų sūnų Gary.

Suimtas aiškinasi, kad jis ne vienas žudęs. Ieškomas ir žmogžudystės bendrininkas.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

TEVISKELĖ

Vėjais lekiau į šalį, Svajonės kelio žino. Ten rūtų darželiai, Pilki vyturėliai čirena.

Mano gimtas tai kraštas — Su piliakalniiais, pilim, Laumės juostų ten raštai, Gražesni, išsiilgusioms akims.

Saulė paausintos sodybos, Ežerų skaidrūs veidai; Ilgėsys laukų grožybės, Atsimuša sieloj giliai...

Matau rūpintojėlį seną, Rymantį koplytėlį, Šaltinėlių, čiuřenantį sraunų, Lanką, vyliojančią žalia...

Vaizdinga pasaka — gili, Svajonės lanko tą šalį; Jos mano — ją myliu. To niekas atimti negali.

Marijus Sajus

Warren — 3.15.69.

"NAUJIENOS" KLEKVIENO DAKRO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIGIS

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogas, President

5%

Passbook Savings All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

DAR LIKO 6 VIETOS SPALIO MĖN. 2 D. EKSKURSIJOJE Į LIETUVĄ

Naudokitės proga. — Skubiai registruokitės iki rugpjūčio mėnesio 15-tos dienos.

15 DIENŲ EKSKURSIJA

ISVYKSTA SPALIO MĖNESIO 2 DIENĄ

Kaina nuo New Yorko \$660.00

Kaina nuo Chicagos \$760.00

11 DIENŲ LIETUVOJE

Dėl informacijų skambinkite ar rašykite:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. WESTERN AVENUE

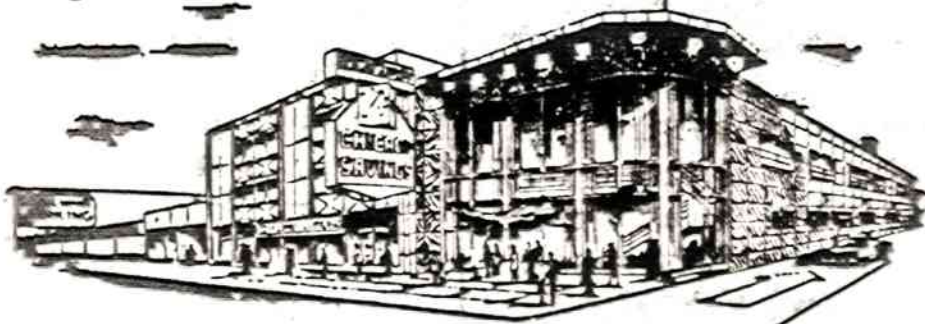
CHICAGO, ILLINOIS 60643

Tel.: (312) 238-9787

Savininkas WALTER RASK-RASČIAUSKAS

Norintieji praleisti Kalėdas ir Naujus Metus Lietuvoje, registruokitės į Kalėdinę Ekskursiją — 14 dienų kelionė. Išvyksta gruodžio mėnesio 21 dieną

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$5000 OR MORE
Two Year Maturity

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
One Year Maturity

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

5 1/4% PER ANNUM
SHORT TERM
3 OR 6 MONTH TERM
Minimum \$1,000

CHICAGO TAUPYMO IR SKOLINIMO bendrovė dėl bet kokių jūsų namo pagerinimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tinkamomis sąlygomis. O gal Jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir jums nusibodo mokėti aukštas nuomos, įsigykite nuosavus namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY PAID QUARTERLY

Bet kokiais finansiniais reikalais kreipkitės į:

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

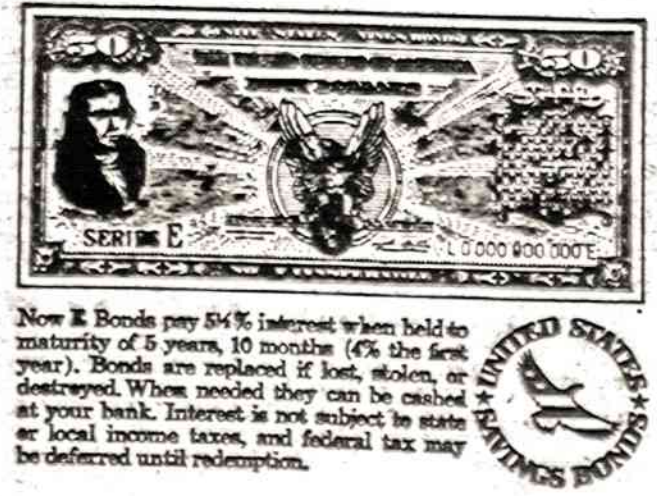
6245 So. WESTERN AVE.

TEL: GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 3 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 3, Sat. 9 to 12:30

Why
Americans own
\$54,000,000,000
worth of
U.S. Savings
Bonds.

One good reason is the Payroll Savings Plan. About three-fourths of all Bonds are purchased through the Plan. It's helping Americans save more money than they ever dreamed they could. That's because the Payroll Savings Plan is such an easy way to save. All you do is sign up where you work and the amount you specify is set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's the easy way to build a nest egg. You've got your reasons to save money. There's one great way to do it painlessly. Join the millions who are buying Bonds the Payroll Savings Way.

Take stock in America.
Buy U.S. Savings Bonds.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

REALYBĖ ATVIROMIS AKIMIS

(Aidų vedamasis apie mūsų jaunimą)

P. STRAVINSKAS

Aidų š. m. gegužės mėn. vedamajame, gražiai pasveikines II-jį PL Jaunimo Kongresą ir Tautinių Šokių šventę, to žurnal redaktorius labai atvirai pasisakė dėl mūsų jaunimo apskritai. Tuo pasisakymu jis gyvais faktais parodė realybę be jokių dangstymų, be pagrazinimų, o tokia, kokia ji iš tikrųjų yra. Kitaip sakant, redaktorius drįso pažvelgti į realybę atviromis akimis. Čia pateiksiu Aidų vedamojo, redaktoriaus konstatavimų ir samprotavimų pagrindines mintis.

I. Kokia yra mūsų jaunimo pagrindinė problema?

Redaktorius teisingai pastebė, kad tą problemą sudaro ne taip jau labai šandien išpopuliarėjusi "kartų praraja", ne vad, "generaciniai konfliktai", o tas liūdnas reiškinys, kad mūsų išeivinis jaunimas, vos pradėjęs savarankišką gyvenimą, traukiasi iš lietuviškojo gyvenimo ir dingsta iš lietuvių; dėl to visi mes esame susirūpinę, kad mes galime išvis nebesusilaikyti generacijų.

Ši apgailėtina mūsų jaunimo nesidomėjimą lietuvių viešoju

gyvenimu, netgi paties savo gyvenimo svarbiausiais įvykiais Aidų redaktorius pavaizduoja atstovų išrinkimu į jaunimo kongresą statistika. Jis pateikia vienos iš Amerikos lietuvių didžiųjų kolonijų — tai Detroito rinkimų į II-jį PLJ Kongresą statistiką ir parodo, kad iš tos skaitlingos mūsų kolonijos tik 54 asmenys dalyvavo rinkimuose, iš kurių tik 11-ka buvo jaunimo nuo 20 iki 29 metų! Ir visur tą patį matome — sako redaktorius.

II. Kodėl mūsų jaunimas, brėsdamas amžiumi, ne bręsta, o tiesiog išblęsta, gęsta sava lietuviška dvasia?

Aidų redaktorius aiškina, jog taip yra todėl, kad nei tėvai, nei liuanistinė mokykla reikiamai nesirūpina visapusiškai jaunimo lietuviškuoju auklėjimu, jo supažindinimu su lietuviškaisiais interesais. Šiandien mūsų jaunimas daugumoje tautiškai auklėjasi, tik dalyvaudamas tautinių šokių ansambliuose. To belgi permaža. Girdi, "tik šokančios lietuviškos nepakanka"; mums reikia "ir skaitančio jaunimo", nes tik

Eleanor McGovern

jis "gali giliau lietuviybę jauginti, sąmoningai ją įvertinti ir angažuotis jai savo paties apsisprendimu.

III. Kas mums visiems daryti,

Aidų redaktorius nesitenkina tik liūdnos padėties pavaizdavimu, tik jaunimo tėvų ir mokytojų švelniu papeikimu; jis kelia mintį, kad mes visi susirūpiname labai rimta mūsų jaunimo padėtimi; kad visi, kas kuo galime mūsų jauniesiems padėtume atsitiesti. Jis pastebi, kad nereikia tik retorikai tą padėtį dramatiizuoti, lygiai kaip nereikia ir save nepagrįstai raminti. Atseit, reikia padėti įvertinti šaltai, blaiviai, nieko neperdedant, taip pat ir tos padėties negražinant, tik išsiaiškinant blogio priežastis ir po to paieškant būdų bei priemonių blogiui pašalinti.

To tikrai vertingo Aidų redaktoriaus vedamojo paveiktas, bandysiu ir aš čia toliau panauginti kai kuriuos mūsų jaunimo klausimus jau konkrečiau.

Dabar noriu dar pareikšti — Aidų redaktoriui Dr. J. Girniui savo pagarbą už jo drąsą pa-

žvelgti į realybę atviromis akimis ir savo pilną pritarimą jo pareikštoms mintims. Anksčiau porą kartų aš pasisakiau prieš Dr. J. Girnių spaudoje, taip pat ir "Naujienose", dėl jo irgi spaudoje paskelbtų minčių, su kuriomis nesutikau. Tie pasisakymai prieš jį, žinoma, nebuvo man malonūs, tik mano sąžinė neleido man tylėti. Užtat dabar džiaugiuos, kad galu jam pilnai pritarti ir prisidėti prie jo iškeltų mūsų jaunimo rimtų klausimų panagrinėjimo.

Sugestijuojau ir kitus šia jaunimo problema daugiau susidomėti. Kai visi solidariai veiksime, tai galgi ir pasiseks mūsų jaunimą atitiesti, grąžinti jį iš jo klaidžiojimų į tiesų lietuvišką kelią.

LAIŠKAS REDAKCIJAI
PASTABOS IŠ TOLO

Skačiau p. Vlado Bakūno straipsnį rugpjūčio mėn. pradžioje Naujienų Nr. 183 apie mano "Naujienose" atspausdinamąjį rašinį "Kova dėl Klaipėdos". P. Vl. Bakūnas iki šiol spausdintuose straipsniuose pasigenda jo pavardės ir dėlto mano, kad aš jo nepažįstu arba gal esu jį užmiršęs. Jaunasis Vladas Bakūnas tuomet skaitėsi žurnalistu ir jeigu neklystu, dirbo kartu su spaudos patarėju. Jukūnu-Šeiniu, kurį Klaipėdos žydai pravardžiuodavo Jukūnu Šeinhaunau. Kad jis anksčiau dirbo pas Brūvelaitį Šaulių Sąjungoje man nežinoma, nes aš komandiruotas į Klaipėdą atvykau tik 1934 m. ankstyvą rudenį.

Mano rašinyje yra aptarti tik žymieji tuomet veikę asmenys, kurie turėjo įtakos į Klaipėdos politiką, kaip gubernatoriai, direktoriai pirmininkai, kai kurie Seimelio nariai, prezidentas, ministrų pirmininkai ir kai kurie ministrai, kurie aktyviai prisidėjo prie Klaipėdos politikos eigos. Toliau aprašomi proletuviškių direktorių pirmininkų veiksmai, kaip jie atsiliopė į krašto nuotaiką ir politiką. Spaudos reikalus p. Navakas buvo pasilaikęs sau, tarėsi betarpiškai su spaudos patarėju, dažniausiai be jokių liudininkų. Dėlto ir p. Šeinius mano užrašuose niekur nepasirodo savistoviai. Būtų malonu išgirsti p. Vl. Bakūno kai kurių spaudos reikalais, kurie jam gal daugiau žinomi, negu man.

Mane tikrai buvo užklauses p. V. Glazė iš tolimų vakarų apie buvusio direktoriaus pirmininko Jurgio Brūvelaičio likimą ir jo antrašą. Aš tuomet p. Glazėi atsakiau, kad man nėra žinomas p. Brūvelaičio antrašas. Buvo gandy, kad jis prieš kokius 10 metų persikėlęs į Londoną, Kanadoje, bet man

Kraujo spaudimas
negruose daugėja

KANSAS City. — Elliot Richardson, sveikatos, švietimo ir gerovės sekretorius, pranešė Nacionalinei Medicinos Draugijai pasakė, kad mirimai negruose nuo hipertenzijos (aukšto kraujo spaudimo) yra dukart didesni kaip baltųjų tarpe. Aukštas kraujo spaudimas paliecia po vieną iš kiekvienų 7 negrų ir nuo jo kasmet miršta

nepasiekė gauti jo antrašo. Ir dabartiniu metu neturiu smulkesnių žinių. Iš trumpo p. Glazės paklausimo negalėjau spręsti, kad kalbamas Vl. Bakūnas yra man žinomas Vl. Bakūnas, tuometinis žurnalistas. Norėčiau dar pridurti, kad p. Brūvelaitis savo valdymo metus sunkiai pergyveno: prailo ir paseno. Jis buvo pasiryžęs sudaryti direktorių su pagedauja mu Seimelio pasitikėjimu. Tam jis negavo jokios paramos iš Centro vyriausybės, Tubelio. Visiškai apsiavylęs jis apleido Direktorią.

Būtų labai malonu išgirsti kai kurių man nežinomų žinių iš anų lemtingų Klaipėdos politikos laikų.

Dr. M. Anyas

13,500 daugiau įnuduų piliečių. Lyginant rasėmis, baltųjų tarpe iš kiekvienų 100,000 miršta nuo aukšto kraujo spaudimo 27.1 žmonės, o negrų tarpe 58.4.

Amerikiečių tarp 45 ir 64 metų amžiaus esą 9.5 milijonai, kurie turi aukštą kraujo spaudimą. Daugiau kaip 13,000 iš jų mirsią dar šiemet.

Tarp 21 ir 45 metų amžiaus aukštą kraujo spaudimą turinčių amerikiečių priskaitoma iki 4 milijonų.

Dr. Richardson dar pridūrė, kad per mažai tėra negrų gydytojų. Nors negrų rasės gyventojų Amerikoje yra 23 milijonai, tai yra 11.5 nuošimčių, bet negrų daktarų tėra tik 2.5 nuošimčio.

Moterims virš 40 metų

BAR HARBOR, Me. — Du žymūs genetikai — Dr. John Littlefield iš Harvardo ir Dr. Neil Holzman iš John Hopkins universitetų, patarė moterims, turinčioms 40 metų ar daugiau amžiaus ir pastojusioms nėščioms patikrinti savo negimusių kūdikių chromosomus, ar jie yra normalūs.

Tokia rekomendacija jie padarė rezultate naujausių studijų, parodančių, kad su genetiškai trūkumais kūdikių gimimų skaičius didėja su motinų amžiaus didėjimu.

Dr. Littlefield sako, kad moterys, sulaukusios 40 metų ar daugiau, rizikuoja viena iš 50 turėti kūdikį su rimta nenormaliais chromosomais. Pusė tokių kūdikių apsigimsta mongoloidais.

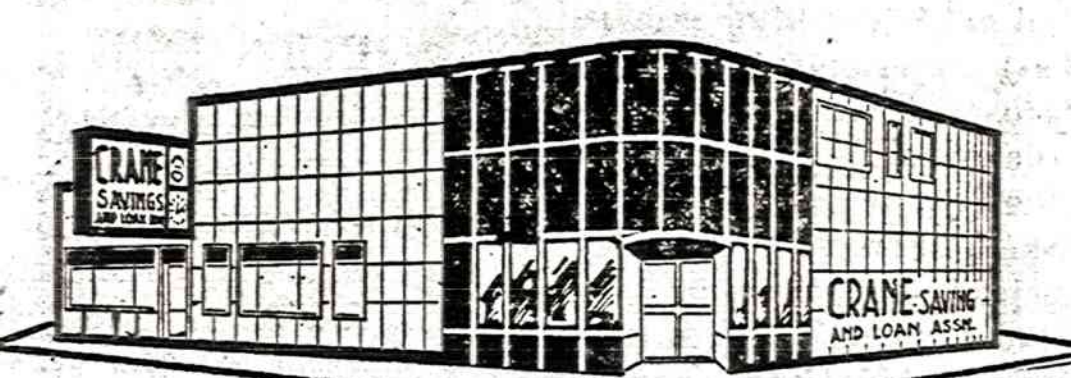
Kaip išvengti arešto

ISHIA, Italija. — Kiekvieną kartą policija atvykusi areštuoti Mrs. Nunzia Federico randa ją nėščią arba rankose laikant naujagimį kūdikį. Per 13 metų besigindama nuo policijos ji pagimdė 10 vaikų ir policija jos negalėjo areštuoti, nes Italijos įstatymai draudžia moterį areštuoti kada ji nėščia arba turi nesenesnį kaip 6 mėnesių kūdikį.

Praeitą rugpjūčio 15 dieną policija pirmą kartą ją užklupo ne nėščią ir be mažo vaiko rankose ir ją išsivedė. Jos nusikaltimas — Mrs. Federico jau dvyliką kartą kaltinama Neapolio mieste pardavinėjanti kontrabandines cigaretes...

BIZNTERIAL KURLE GALSI NASI
"NAUJENOSE". — TUR GERIAUSIA
PASISEKIMA BIZNYJE

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILAMS

5%

on investment account

6%

mokama dviejų metų certifikatams. Mažiausia \$5,000 ar daugiau

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome apsilankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmadienį ir ketvirtį 9:00 ryto — 8:30 vak.; Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienį 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaroma.

5%

PER ANNUM PASSBOOK ACCOUNTS

HIGH RATES

PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632

TEL: LA 3-8248

(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

6%

PER ANNUM \$5000 or more certificates 2 year min.

5 1/2%

PER ANNUM Investment Bonus certificates

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiūnčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

5%

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: Prospect 8-3229
Razid. telefonas: WAlbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiama skambinti 374-8012

Telef.: Prospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-9
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais ir penktadieniais nuo 9 iki
12 val. Treč. ir sekmadien. tikrai susitarus.

Rez.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiama, skambinti 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITĖ
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepiu — skambinti 471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ketvirtadien. ir penktadien. nuo 9 iki 12 val. po pietų. Ketvirtadien. ir sekmadien. nuo 9 iki 11 val. ryto tik susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujes rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien. 10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečadieniais uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2682 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sešadien. 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
"CHIRURGAS"
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonas: Gibson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefon. HE 4-2123. Jei neatsiliepiama, tai telefon. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai, Protezės, Med. Bap. dail. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 Sešadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

BIZNTERIAI KURIE GARSINASI "NAUJENOSE". — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE.

ROCKFORD, ILL.

Mirė Jonas Bendorius

Jonas Bendorius gimė an-gliakasių miestelyje Ladd, Ill. i Rockfordą atvyko su tėvais, būdamas 11 metų amžiaus. Jo tėvas gavo darbą, nusipirko didelį gyvenamą namą ir nemažą žemės sklypą. Buvo stiprus vy-ras ir jokio darbo nebijojo. Laisvalaikį augina daržoves, kurių užtekėjo nemažai šei-mai.

Jonas buvo vyriausias sūnus ir padėdavo tėvui dirbti. Vedė žmoną Ireną, su kuria išau-gino sūnų Donaldą. Jonas Ben-dorius 23 metus išstarnavo Rock-fordo policijoje. Buvo geras, sąžiningas policijos pareigūnas. Dažniausiai tvarkė gatvės ju-dėjimą. Triukšmadarių greitai ne-vežė į policijos būstinę. Triukšmadariai jo ir taip bijo-jo, nes buvo stiprus 6 pėdų vy-ras. Jam tik pasakius, visi triukšmadariai tuoj išsiskir-ty-davo.

Julius Pooxman koplyčioje su juo atsisveikino jo 4 broliai, 5 seserys ir draugai, kurių tar-pe buvo daug lietuvių. Dvasi-niai patarnavo metodistų kuni-gas. Daug automobilių palydė-jo Joną Bendorių į Green Wood kapines.

Reiškiu nuosirdžią užuojau-

GRADINSKAS
VĖSINTUVAI
IR SENIAUSIEMS
NAMAMS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pima-dienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Sešadienį ir sek-madienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI
— Sek pasaką, mamytė,
apie senus laikus,
kai atitvarai ir laumės
Skrajojo po laukus...
S. Petersenienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ir kryžstaivimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemėdūgų mūsų mažie-
siems bei jaunimui:
1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY-NUKES, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai il-lustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, BOKALINIS KIŠKELIS, pasaka mažiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gra-
fus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Sima-n-
kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
4. Stasė Vaneigaitė - Petersenienė, LAUMĖ DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Žemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kainą 5 dol.

5. Malronis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų 8-gos premiu-
juota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stančikaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.
7. Juozas Svaistas, ŠAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir tygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valeitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai Eiluočių padavimų, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemai-
čiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgstą ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos
pratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuo-
tų vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auk-
tėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

ta žmonai trenai, sūnui Donal-
dui, broliams ir seserims.

žvaiglas

Brighton Parkas

Rudens balius lietuviškiems
reikalams

Brighton Parko Lietuvių Na-mų Savininkų Draugijos Val-dyba yra užsimojusi plačiau praplėsti savo veikimo gaires ir savo veikla prisidėti prie lietu-
viškų institucijų palaikymo. Ji žada paremti finansiškai mums taip reikalingą ir sunkiai besi-verčiančią spaudą, radio, mo-
kyklas ir visa kita, kas tik yra lietuviška. Čia išsivijoję yra mūsų visų lietuvių didžiausias turtas ir pasididžiavimas, kad turime lietuvišką spaudą. Rem-
kime ją.

Šiam reikalui namų savini-nkų draugija rengia Rudens ba-lių, kuris įvyks š. m. rugsėjo 16 dieną B. Pakšto salėje.

Draugijos valdyba prašo visus Brighton Parko lietuvius — na-mų savininkus bei svečius šia-me baliuje skaitlingai dalyvauti. Čia turėsit progos su savo kai-mynais bei svečiais gardžiai pa-sivaikinti, pasikalbėti, smagiai pasižokti ir tuo pačiu priside-siti prie lietuviškos veiklos pa-laikymo.

Rezervuokite iš anksto sau vietas, įsigydami bilietus pas platintojus arba Pr. Rumšos maisto parduotuvėje, 4359 So. Maplewood Ave., telefonas VI 7-2149.

Visi, kas tik galit, dalyvaukit šiame baliuje, nes kur du stov, visados daugiau padarys. Bright-on Parko lietuviams bus garbė, o lietuviškai veiklai gerovė.
Pr. Rumša

Mirė Balys Buračas

Balys Buračas, kraštotyros veteranas Lietuvoje, 75 m. am-žiaus sulaukęs, mirė š. m. lie-pos 28 d. Jis buvo gimęs 1897 m. sausio 18 d. šiaulių apskr., Si-darų km. 1921-28 m. buvo prad-
žios mokyklos mokytoju, nuo 1929 m. studijavo grafiką Kau-no meno mokykloje. Nuo 1922 m. spaudoje daug rašė liaudies meno ir kt. klausimais. 1931 m. buvo Aušros muziejaus šiauliuose konservatorium. Bu-
vo surinkęs per 3,000 dainų. 1944 - 54 m. mokytojoavo Kar-mėlavos vid. mokykloje.
Pagal "Lit. ir Meno" duo-menis (nr. 31) Balys Buračas buvo surinkęs apie 2400 įvairių eksponatų, jo palikime — 18-
200 fotonegatyvų ir apie 30-
000 nuotraukų. 1937 m. Buračo nuotraukos Paryžiaus parodoje buvo apdovanotos aukso meda-liu. Šio kruopštaus etnografo, mokytojo, liaudies buities, pa-pročių tyrinėtojo palikimas ati-

teko M. K. Čiurlionio galerijai ir Istorijos muziejui Kaune. Dar galima priminti, kad 1928 m. B. Buračo paruoštas buvo ir išleistas "Lietuviškų juostų raštų albumas".
(Elta)

Tarptautinio teismo nutarimas Islandijai

HAGA, Olandija. — Tarptau-tinis Teismas nusprendė, kad po rugsėjo 1 dienos, kuomet įsigalios pakraščių zonos praplė-timas iš 12 iki 50 mylių, sieti-mų valstybių laivai galės žvejo-ti Islandijos teritoriniuose vandenyse. Bylą dėl žvejybos prieš Islandiją buvo iškėlusios Anglija ir Vakarų Vokietija. Teisėjai 14 balsais prieš 1 nuta-rė apriboti Anglijai ir Vak. Vo-kietijai metinį žuvies pagavimo kiekį vienai iki 170,000, kitai 119,000 metrinų tonų.

Teismas įsakė Islandijai susi-laukyti taikius Anglijai ir Vak. Vokietijai baudos priemones žvejojant toliau kaip 12 mylių nuo kranto, tai yra kitapus da-bartinės žvejybos zonos. Islan-dija nusipirko patranklaivį ir keturis malūnsparnius, kurie turėsį patruleuoti siulomą 50 mylių žvejybos zoną.

Tuščias sovietų aruodas

MASKVA. — Karščiausia ir sausiausia vasara visame šimt-metyje smarkiai pakirto grūdų derlių Ukrainoje antri metai iš eilės, oficialiai paskelbė Mask-va praeitą ketvirtadienį. To pa-sekmėje Sovietų lyderiai sten-giasi ko daugiausiai grūdų su-pirkti užsieniuose ir ieško laivų jiems pargabenti.

Centrinės statistikos įstaigos žiniomis, Ukrainos derlius šią vasarą sieks tik po 31.4 bu-

šelio iš akro žemės. Tai esą 15 bušelių mažiau iš akro — kaip normaliai iš Ukrainos gauna-m. Pernai Ukrainoje buvo lie-si metai, šiemet būsiąs dar lie-sesni.

Komunistai visai nesirengia taikai

PARYŽIUS. — Gera infor-muoti šaltiniai tvirtina, kad šiaurės Vietnamo komunistai visai nesirengia taikai. Kiek-vieną metą, kai Paryžiuje ko-munistai bandydavo įtraukti amerikiečius į tariamas taikos derybas, pačiame Vietname komunistai ruošėsi naujam puo-limui.

Taip buvo šių metų kovo mė-nesį. Puolimui komunistai ruo-šiasi ir šiandien. Jie nori užim-ti Hue miestą, kad galėtų suda-ryti antrą "Pietų Vietnamo" vyriausybę. Tada karo veiks-mams ir žudynėms galo nebūtų.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Joniškėčių Labdarybės ir Kul-tūros klubo paskutinis piknikas įvyks sekmadienį, rugpjūčio 20 d. Bruz-gulienės sode, 83rd ir Kean Ave. Pra-sidės 12 val. Klubas nuosirdžiai kvie-cia savo narius ir svečius skaitlingai atsilankyti. Bus geras Antano Va-lūno orkestras, skanų valgių ir gė-rimų. Lauksime jūsų atsilankymo.
Valdyba ir Komisija

— Amerikos Lietuvių Piliečių Pa-šalpos klubo mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugpjūčio 20 dieną 1:00 val. popietį Hollywood svetainė-je, 2417 W. 43rd St. Nariai malonė-ki-te atsilankyti aptarti klubo reikalus, kurių yra daug.
Rozė Didžgalvienė, rašt.

— Lietuvių Žagariečių klubo pik-nikas įvyks sekmadienį, rugpjūčio 20 dieną Kay's sode. Pradžią 12:00 val. Bus skanų šiltų valgių, šaltų gėrimų ir gražių dovanų. Sokiams gros Jur-gio Jonko orkestras. Kvietiami na-riai ir svečiai atsilankyti ir kartu su žagariečiais pasilinksminėti tyrame ore. Kvieda.
Rengimo Komisija ir Valdyba

A. A.
PETRONĖLĖ PRANINSKAS
Pagal tėvus Budraskytė
Gyv. 6949 So. Maplewood Ave.
Mirė 1972 m. rugpjūčio mėn. 17 d. 6:30 val. vak. sulaukusi se-natvės. Gimusi Lietuvoje, Raseinių apskr.
Amerikoje išgyveno 60 metų.
Paliko mūšidė: 2 dukters — Bernice Soparas, jos vyras Stanley ir Veronica Ganch, 7 anūkai — Aleksandra Doubleday, jos vyras Ja-mes, April Magill, jos vyras William, Edward, Robert ir John Ganch, Joseph ir Stanley Soparas, 1 proanūkas bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Priklausė Šv. Kazimiero Seserų Rėmėjams ir Tėvų Marijonų Rė-mėjams.
Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.
Pirmadienį, rugpjūčio 21 dieną 11:00 val. ryto bus lydimas iš ko-plyčios į Šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Petronėlės Praninskas giminės, draugai ir pažįstami nuo-sirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį pa-tarnavimą ir atsisveikinimą.
Nulūdė lieka:
Dukters, anūkai, proanūkai, giminės.
Laidotuvių Direktorai Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

Vienų Metų Mirties Sukaktis

A. A.
JONAS DIDŽGALVIS
Gyv. 3808 So. Union Avenue, Chicago, Ill.
Mirė 1971 m. rugpjūčio mėn. 23 dieną ir palaidotas rugpjūčio mėn. 27 dieną Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Jau suėjo vieni metai, kaip negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą, tėvą ir brolį.
Nors laikas tesiasi, bet mes jo niekad nepalaidosime užmiršti. Lai gailėstingas Dievas suteikia Jam amžiną ramybę.
Už jo sielą bus atnašaujamos šv. mišios rugpjūčio mėn. 20 dieną, 11:15 val. ryto, šv. Jurgio bažnyčioje ir rugpjūčio 23 d. 8:00 val. Tė-vų Jėzuitų koplyčioje, 5620 So. Claremont Avenue, rugpjūčio 26 d. 9:00 val. Tėvų Jėzuitų koplyčioje.
Visus giminės, draugus ir pažįstamus prašome prisiminti a. a. Joną Didžgalvį savo maldose.
Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime.
Nulūdė lieka:
Žmona, Sūnus su žmona, Seserys ir giminės.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linkanumo arba lūdesio valandom
grausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezonin-
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5925 So. Harlem Ave. — 586-1220
GUŽAUSKU
GĖLES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-8
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6846 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽNOMAS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS F. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS ČIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1002

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2324 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 28rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-9111

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJENOSE
5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, AUGUST 19, 1972

